

Asia: VN/9952/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot muutosehdotuksista

Ei lausuttavaa.

Huomiot tiedoksiantoa koskevista ehdotuksista (18-19 b §:t)

Ei lausuttavaa.

Huomiot sähköisen asiakirjan saapumista määräajassa koskevasta ehdotuksesta (11 §)

Ei lausuttavaa.

Muut huomiot

-

Huomiot soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta esitutkinnan ja poliisitutkinnan osalta

Ei lausuttavaa.

Huomiot oikeudenkäymiskaaren (erit. OK 11:3) ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain prosessiosoite- ja tiedoksiantosäätelyä koskevista ehdotuksista

Helsingin käräjäoikeus kiinnittää huomiota oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 2 §:n ja 10 §:n ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 5 luvun 3 §:n, 9 §:n ja 7 luvun 2 §:n ja 7 §:n sekä sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain 35 a §:n muotoiluun. Hallituksen esityksessä on tuotu esille se, että henkilötunnus tulisi ilmoittaa käräjäoikeudelle soveltuvalla tavalla ja että henkilötunnuksen ilmoittaminen haastehakemuksessa ei olisi välttämätöntä, vaan sen voisi ilmoittaa muullakin tavalla. Tämä hallituksen esityksen tarkoitus henkilötunnusten ilmoittamisesta muulla tavalla ei käy selvästi ilmi ehdotettujen lainkohtien muotoilusta, mikä saattaa johtaa siihen, että henkilötunnuksia ilmoitetaan esimerkiksi haastehakemusten, vastausten tai lausumien yhteydessä, jolloin henkilötunnusten peittäminen tuo lisätyötä käräjäoikeuksille. Käräjäoikeus ehdottaa muotoilun muuttamista esimerkiksi niin, että henkilötunnukset tulisi ilmoittaa erikseen/erillisellä liitteellä.

Myös seuraavien kohtien muotoiluun kiinnitetään huomioita. OK 11:7 §:n 2 ja 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi, mutta esityksessä ei oteta kantaa ensimmäisen momentin viimeiseen lauseeseen, jossa todetaan: ”Jollei ketään edellä mainituista tavata, tiedoksianto voidaan toimittaa luovuttamalla asiakirjat paikalliselle poliisiviranomaiselle”.

Asiakirjat tulisivat olla myös sähköisesti saatavilla, kuten 5 §:n muutoksessakin ehdotetaan aineiston nähtävänä pitämisestä.

Asiakirjat pitäisi kuitenkin olla mahdollista myös noutaa, koska kysymys on vaikeasti tavoitettavasta tiedoksiannon vastaanottajasta, joka ei välttämättä käytä tai halua käyttää sähköisiä järjestelmiä. Nykyinen OK 11:7 § on ensimmäisen momentin viimeisen lauseen osalta sikäli vanhentunut, että sitä säädettäessä paikallisia poliisiasemia oli nykyistä huomattavasti enemmän ja ne olivat avoinna ympäri vuorokauden, jolloin asiakirjojen noutaminen onnistui lähes aina asiakkaalle sopivana ajankohtana. Nykyisin poliisiasemat ovat avoinna pääsääntöisesti virka-aikaan, joten poliisiviranomaiselle luovuttamisen sijasta asiakirjat olisivat asiakkaankin kannalta tarkoituksenmukaisempaa pitää saatavilla käräjäoikeuden asiakaspalvelussa.

Helsingin käräjäoikeus ehdottaa lauseen muutettavaksi esimerkiksi seuraavasti: Jollei ketään edellä mainituista tavata, tiedoksianto voidaan toimittaa asettamalla asiakirjat saataville käräjäoikeuden asiakaspalveluun sekä asettamalla ne soveliaalla tavalla sähköisesti saataville.

Muut huomiot koskien oikeudenkäymiskaarta ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia

Käräjäoikeus kannattaa esitystä ja pitää sitä perusteltuna, mutta kiinnitetään huomiota säännösten muotoiluun.

Huomiot oikeudenkäyntimaksun porrastusta koskevasta ehdotuksesta hallinto- ja erityistuomioistuinten osalta

Ei lausuttavaa.

Esityksessä on arvioitu ehdotettavien muutosten perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia, yritysvaikutuksia ja viranomaisvaikutuksia. Onko esityksessä otettu huomioon tältä osin keskeisimmät vaikutukset? Arvioitko muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu?

Ei lausuttavaa.

Muut huomiot

-

Pakkala Sirpa
Helsingin käräjäoikeus

Jokela Henna
Helsingin käräjäoikeus - Lausunnon valmistellut käräjätuomari Klaus
Lintuniemi, käräjätuomari Monika Ekström ja haastemiesten esimies Pasi
Kotiniemi